

Husztai Péter, Illés Endre és Almási Éva a Fesztett egék próbáján

HUSZTI PÉTER:

Levél Illés Endréhez

Drága Bandi!

Ünnep van. A könyv ünnepe. A betűké, a szavaké, a világrészeket, múltat-jelent-jövőt, nemzedékeket, messze élőket összekötő üzeneteke. Engedd meg, hogy pár sort írjak Neked, akinek az élete szorosán egy a magyar irodalommal, és aki sokrétű írói munkád mellett műhelyedben fáradságot nem kímélve, kitartó

szeretettel, türelemmel adod újra és újra kezünkbe klasszikusainkat és segíted életre a könyveket.

De hadd írjak most Rólad és rólam, arról, hogy mit jelentenek nekem a könyveid, micsoda erős hídakat vernek a betűk, kovácsolnak szavak, az emlékek, az írásaid, hogy vezetnek, mikor elindulunk egy-egy új játék, ismeretlen tarto-

mány felé, szakadékok szélén, csúcsok alatt, szorongva, félve, boldog várakozással. Hogy mennyi izgalommal készülődtem bemutatóinkra, azt nem kell bizonygatnom. Az azonban már titokzatosabb, hogy a feszültséggel, indulatokkal teli délelőttökön a próbálmpák ülmosító fénykévéjében mennyit segítettek az emlékeim, az emlékeink, a lényegesre, és csakis az igazán fontosra figyelni. Igen! Az emlékek!

A felejthetetlen beszélgetések a Gellértben, a mostani zimankós télen, kicsit hűtlenül a „Mélyvíz” zsongásában, és a meghitt vacsorák a gyönyörű könyvtár tövében, egy fülét hegyező, figyelő fiatal és egy öreg bölcs Campo San Poló-i oroszán között, és a mi mozink, a keskenyfilmje-

ink, biztos vagyok benne, hogy Felliniék, és Bergmannék sem vetíthetik nagyobb izgalommal és várakozással a mustereiket, és az átbeszélgetett gellérthegy éjszakák. Az újra és újra olvasott leveleid, a csak nekem szóló félszavakkal, barátsággal, odafigyeléssel, bátorítással, a cikkeid, az újságkivágások, amelyekben figyelni tanítottál és utazni, Utazni! Látni! Alaposan utánajárni a városoknak, házaknak, kapuknak, ablakoknak és a mögöttük bújó életeknek, soroknak, észrevenni amit a kapkodva utazó nem vesz észre, az ottlakó pedig elfelejti észrevenni, elrakni a fontosat. A firenzei mozaik, a ravennai kirekesztett, a rigó halála, a gonosz Bibi, a sárgaingesek, a napszél, a bábel tornya, a Caraffakápolnában, a halott kráter...

És a nyüzsgő nagyvárosok, amelyeket illetlenül kipletykáltunk: Párizs, a Latin negyed, az ormótlan Eiffel-torony, a Champs-Élysées csacsogó kávéházai és igenis a Luxemburg-kert, hiába tiltakozom ellene, és a sceauxi temető, Éva és Pierre Curie sírjával, és Nápoly, ahol én is ugyanúgy szorongtam egy sokajtos, kulcsnélküli szállodaszobában, mint a kockázók, és hogy Róma frissen csobogó kútjaiból inni kell! És Firenze: még mindig nem döntöttük el, hogy a Trinitát szeretjük-e jobban, vagy a Ponte Vecchiót, és hogy a Bargellót el ne felejtjük ám megnézni. És a bécsi kávéház, és főleg a legjobb, a velencei, a Piazza S. Marco sarkán. És hogy a kötelező rengeteg látnivalón túl esténként lessük meg az igazi Velencét, a kis terek, campiellók, keskeny riók városát, Goldoni Velencéjét, és ott lakik a cicás bácsink, akit csak mi ismerünk és az azóta híressé vált kisorozslán, akit legizgatottabban mi vártunk.

És a köteteid! A legkedvesebb, gyönyörű könyveim, a kincseim. A novelláid, a figuráid, az én szerep krétarajzaim, akiktől mindig tudok egy kis erőt, színt, karaktert, arcot kölcsön lopni. A drága Wurm Gyula tanító és a primadonna Karlovits professzor, és barátom, Kovács Gyurka, tanársegéd, és a drága kis Simonetta, Loreiból (mintha Ádámként hallanám), az álarcos tövisszűrő, az ezüstláncos férfi, a siró kislány, a paradicsomlé háttörzonogató figurái és még néhány

Huszt Péter, Illés Endre és Almási Éva a Festett egék próbáján

HUSZTI PÉTER:

Levél Illés Endréhez

Drága Bandi!
Ünnep van. A könyv ünnepe. A betűké, a szavaké, a világrészeket, múltat-jelent-jövőt, nemzedékeket, messze élőket összekötő üzeneteke. Engedd meg, hogy pár sort írjak Neked, akinek az élete szorosan egy a magyar irodalommal, és aki sokrétű írói munkád mellett műhelyedben fáradságot nem kímélve, kitarító

szeretettel, türelemmel adod újra és újra kezünkbe klasszikusainkat és segíted életre a könyveket.

De hadd írjak most Rólad és rólam, arról, hogy mit jelentenek nekem a könyveid, kicsoda erős hiddat vernek a betűk, kovácsolnak szavak, az emlékek, az írásaid, hogy vezetnek, mikor elindulunk egy-egy új játék, ismeretlen tarto-

mány felé, szakadékok szélén, csúcsok alatt, szorongva, félve, boldog várakozással. Hogy mennyi izgalommal készülődtem bemutatóinkra, azt nem kell bizonygatnom. Az azonban már titokzatosabb, hogy a feszültséggel, indulatokkal teli délelőttökön a próbálmpák álmosító fénykévéjében mennyit segítettek az emlékeim, az emlékeink, a lényegesre, és csakis az igazán fontosra figyelni. Igen! Az emlékek!

A felejthetetlen beszélgetések a Gellértben, a mostani zimankós télen, kicsit hűtlenül a „Mélyvíz” zsongásában, és a meghitt vascsorák a gyönyörű könyvtár tövében, egy fülét hegyező, figyelő fiatal és egy öreg bölcs Campo San Poló-i oroszán között, és a mi mozink, a keskenyfilmje-

ink, biztos vagyok benne, hogy Felliniék, és Bergmannék sem vetíthetik nagyobb izgalommal és várakozással a mustereiket, és az átbeszélgetett gellérthegyi éjszakák. Az újra és újra olvasott leveleid, a csak nekem szóló félszavakkal, barátsággal, odafigyeléssel, bátorítással, a cikkeid, az újságkivágások, amelyekben figyelni tanítottál és utazni. Utazni! Látni! Alaposan utánajárni a városoknak, házaknak, kapuknak, ablakoknak és a mögöttük bújó életeknek, soroknak, észrevenni amit a kapkodva utazó nem vesz észre, az ottlakó pedig elfelejti észrevenni, elrakni a fontosat. A firenzei mozaik, a ravennai kirekesztett, a rigó halála, a gonosz Bibi, a sárgaingesek, a napszél, a bábél tornya, a Caraffakápolnában, a halott kráter...

És a nyüzsgő nagyvárosok, amelyeket illetlenül kipletykáltunk: Párizs, a Latin negyed, az ormótlan Eiffel-torony, a Champs-Élysées esacsogó kávéházai és igenis a Luxemburg-kert, hiába tiltakozom ellene, és a secauxi temető, Éva és Pierre Curie sírjával, és Nápoly, ahol én is ugyanúgy szorongtam egy sokajtos, kulesnélküli szállodaszobában, mint a kockázók, és hogy Róma frissen esobogó kútjaiból inni kell! És Firenze: még mindig nem döntöttük el, hogy a Trinitát szeretjük-e jobban, vagy a Ponte Vecchiót, és hogy a Bargellót el ne felejtsük ám megnézni. És a bécsi kávéház, és főleg a legjobb, a velencei, a Piazza S. Marco sarkán. És hogy a kötelező rengeteg látónivalón túl esténként lessük meg az igazi Velencét, a kis terek, campiellők, keskeny riók városát. Gondni Velencéjét, és ott lakik a cicás bácsink, akit csak mi ismerünk és az azóta híressé vált kisoroszlán, akit legizgatottabban mi vártunk.

És a köteteid! A legkedvesebb, gyönyörű könyveim, a kincseim. A novellád, a figuráid, az én szerep krétarajzaim, akikről mindig tudok egy kis erőt, színt, karaktert, arcot kölcsön lopni. A drága Wurm Gyula tanító és a primadonna Karlovits professzor, és barátom, Kovács Gyurka, tanársegéd, a drága kis Simonetta, Lorciából (mintha Adámként hallanám), az ülarcos töviszúró, az ezüstlángos férfi, a síró kislány, a paradicsomlé hátborzongató figurái és még néhány

